

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. Ἔδος Πατησίων ἀριθ. 9.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσῶν κ. λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγουστοῦ Μακέ: Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετὰφρασίς Χαρ. Ἀννίνου, (συνέχεια). — *Fortuné Boisgobey*: ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετὰφρασίς Αἰσιώπου, (συνέχεια). — Γρηγορίου Δ. Ξεροπούλου: ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, (συνέχεια).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ προκληρωτῆα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15. Ἐν Ῥωσσίᾳ βούβλια 6.

Ἐθεάθη ὁ Βωμπᾶν κεκλιμένος σχεδὸν ὀπισθεν κοφίνων πλήρων χώματος. (σελ. 147).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια]

Αἱ νεάνιδες ἀπεδέχοντο ἀταράχως καὶ ἄνευ φιλαρεσκείας τὰς φιλοφρονήσεις ἐκείνας, τὰς ὀφειλομένας καὶ εἰς τὴν εὐγενῆ των περιποίησιν καὶ εἰς τὸ γένος των. Ἐκαστος τῶν ἀξιοματικῶν ἐκείνων εἶχεν ἴσως

εἰς ἄλλο μοναστήριον ἀδελφὴν ἢ συγγενῆ του, πρὸς ἣν μετ' εὐχαριστήσεως θὰ ἔβλεπε νὰ προσεφέροντο μετ' ἴσης ἀβρότητας οἱ ἀξιοματικοὶ ἄλλου στρατοῦ. Ὁ Ἰασπίνος ἐτοποθετήθη ὀπισθεν τῆς μαρκησίας, ἡ δὲ Νανὼν ἀπέφευγεν αὐτὸν ὡς Σατανᾶν. Ὁ Γεράρδος ἴστατο εἰς ἀπόστασιν δύο βημάτων ἀπὸ τῆς Ἀντωνιέτας καὶ ἔβλεπε σχεδὸν ἀναπαλλομένην τὴν καρδίαν τῆς ὑπὸ τὴν στολήν τῆς, ἡσθάνετο σχεδὸν τὸ θάλπος τῆς πνοῆς τῆς, ἀλλ' ἐπρωτίμα νὰ σιγᾷ κάλλιον πα-

ρὰ νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτὴν χυδαίαν τινα φράσιν, ἐπρωτίμα νὰ μείνῃ νεκρὸς παρὰ νὰ προσφέρῃ βέβηλόν τινα λόγον.

Ὁ πονηρὸς νεανίας, ὁ σηματοφόρος, παρετήρει τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ ἔβλεπε τὴν ταραχὴν ἢ φυσικὴ τῆς νεότητος ζωηρότης, ὑποβοηθοῦντος καὶ τοῦ αἵνου, ἐξῆψαν αὐτόν. Θελκτικὸς καὶ ρόδινος τὴν ὄψιν, μετὸ στόμα κοσμοῦμενον ὑπὸ χαριεσπάτου μειδιάματος, ἐπλησίασε πρὸς τὴν κύριαν Μαιντενῶν καὶ μετ' ὑπόκλισιν τόσοσιν μακρᾶν, ὥστε ἐφάνη ὡς προοί-

μιον προσφωνήσεως και προσείλκυσε τὴν γενικὴν προσοχὴν.

— Κυρία, εἶπε, πρὸς τίνα νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας; πρὸς ὑμᾶς, τὴν ἀπόλυτον δέσποιναν πάντων ἢ πρὸς τὰς εὐγενεῖς ταύτας κυρίας, τὰς εὐγενῶς φιλοξενούσας ἡμᾶς; Πρέπει καὶ πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς ἐκείνας. Ἀναγινώσκω εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν συντρόφων μου τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν δὲν τολμῶσι νὰ ἐκφράσωσιν. Εἶνε σοβαρώτεροι αὐτοῦ καὶ ἐπιφυλακτικώτεροι ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ ἔχω περισσοτέραν εἰλικρίνειαν καὶ περισσοτέραν τόλμην. Τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τῆς εὐδοκίμησεως τῶν πρώτων μου πολεμικῶν ἔργων, τὸ στάδιον τῶν ὁποίων ἐνεκαίνισα σήμερον, καὶ δι' αὐτοῦ παρέχετε τόσον ἔνδοξον ἀνταμοιβήν. Πρὸ ὀλίγου, κυρία, κατὰ τὴν ἀφίξίν μας, τὸ παράδειγμα τοῦ κυρίου Λαβερνή ἐνέπνευσε καὶ εἰς ἡμᾶς τὸ θάρρος ν' ἀσπασθῶμεν τὴν χεῖρά σας. Ἀλλὰ νῦν, τὸ λαμπρὸν συμπόσιον, ὅπερ αἱ κυρίαι αὐταὶ εὐηρεστήθησαν νὰ μᾶς παραθέσωσιν, ἡ καλοκαγαθία των καὶ ἡ ὑμετέρα εὐμένεια μ' ἐνθαρρύνουσι νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ὅπως μᾶς χορηγήσετε ἄλλην μίαν χάριν. Οἱ Γάλλοι εὐπατριδαὶ εἶνε ἀπαιτητικοὶ ὁσάκις εὐρίσκονται ἐν ἐκστρατείᾳ. Ἐπιτρέψατε ἡμῖν νὰ χαριετίσωμεν δι' ἐνὸς ἀσπασμοῦ εὐσεβάστου, τὰς κυρίας αὐτάς, αἵτινες ὑπενθυμίζουσιν εἰς ἕνα ἕκαστον ἡμῶν μίαν ἀδελφὴν ἢ μίαν φίλην· οἱ φίλοι των ἢ οἱ ἀδελφοὶ των θ' ἀποδώσωσιν, ἐλπίζω, τὸν ἀσπασμὸν τοῦτον, εἰς τὰς ἰδικὰς μας ἀδελφάς.

Μέγας θόρυβος ἐπηκολούθησε μετὰ τὰς λέξεις ταύτας· οἱ ἀξιωματικοὶ ἐγέλων καὶ ἐχειροκρότου· αἱ μοναχαὶ ἠρρυθρίων παύσαι ὑπὸ τὸν πέπλον των, ἀλλὰ καὶ παύσαν τὰ ὄμματά ἐξήστραψαν. Περὶ δὲ τῆς κυρίας Μαιντενῶν, ἥτις ἠχροάσθη μεθ' ὑπομονῆς τοὺς λόγους ἐκείνους, οὐδεὶς ἦτο βέβαιος, οὐδ' αὐτὸς ὁ ρήτωρ, ὅτι θ' ἀπεδέχετο τὴν αἴτησιν εὐμενῶς.

Ἀλλὰ τὸ γόητρον τῆς νεότητος καὶ τῆς καλλονῆς εἶνε ἀκαταμάχητον. Ἡ μαρκησία προσέβλεψεν ἐπὶ στιγμὴν ἀκίνητος τὸν ἰκέτην, ὅστις ὑποκλινόμενος ἐνώπιόν τῆς προσήλου ἐπ' αὐτῆς βλέμμα σπινθηροβολοῦν ἐξ-εὐφύιας καὶ εἰλικρινεῖας ἀναμένων τὴν ἀπάντησιν.

Ἐσεῖσεν ἠρέμα τὴν κεφαλὴν καὶ νεύουσα διὰ τῆς ὠραίας χειρὸς τῆς :

— Ἀποτάθητε πρὸς τὴν κυρίαν ἠγουμένην, εἶπε, διότι, καθὼς σὰς εἶπα, ἐδῶ δὲν ἔχω ἄλλα δικαιώματα εἰμὴ τὰ τῆς χορηγουμένης πρὸς ἐμὲ φιλοξενίας. Ἡ κυρία ἠγουμένη γινώσκει ὅτι τὴν παράκλησιν ταύτην ἀποτείνει ἡ τάξις τῶν μζλων γνησίων καὶ γενναίων εὐπατριδῶν τῆς Γαλλίας, ἡ τὸση λαμπρῶς ἐνταῦθα ἀντιπρόσωπευομένη. Πείσατέ την· πᾶν ὅ,τι δύναμι νὰ πράξω εἶνε νὰ συνενώσω καὶ ἐγὼ τὰς παρακλήσεις μου, ὅπως γείνη ἀποδεκτὴ ἡ αἴτησίς σας.

Ὁ σημασιοφόρος ἐκλίνε τὸ γόνυ ὅπως εὐχαριστήσῃ τὴν μαρκησίαν διὰ τοὺς εὐμενεῖς λόγους τῆς, εἶτα δι' ἐνὸς ἄλματος

σχεδὸν παρέστη ἐνώπιον τῆς ἠγουμένης, ὁπωςοῦν τεταραγμένης—ὀφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν—ἀπέναντι τῆς ἰδιαζούσης ἐκείνης εἰς τὸ γαλλικὸν ἔθνος παραφορᾶς.

— Ἠκούσατε, κυρία; εἶπεν ὑποστηρίζων τοὺς λόγους τοῦ δι' ὄλης τῆς χάριτος τοῦ μειδιάματός του.

— Νομίζω ὅτι θὰ ἠδίκουν τὰς κυρίας ταύτας, ἀπήντησεν ἡ ἠγουμένη, καὶ ὅτι θὰ παρέβαινον τοὺς κανόνας, ἂν ἀπεποιούμην νὰ συγκατατεθῶ εἰς αὐτό, τὸ ὁποῖον μοὶ ζητεῖται μετὰ τόσης ἀβρότητας. Ἡ τιμὴ, ἡ προσγινομένη εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν ἀνδρείων καὶ νικηφόρων στρατιωτῶν, θὰ καταστήσῃ ζηλότυπα ὅλα τὰ λοιπὰ κοινόβια.

Εἰπούσα δὲ τὰς λέξεις ταύτας ἡ ἠγουμένη ὑπεκλίθη ἀβροφρόνως, ὁ δὲ σημασιοφόρος πλησιάζων μετ' αἰμιήτου χάριτος :

— Ἐπιτρέψατε, εἶπε, νὰ δρέψω ἐγὼ πρῶτος τοὺς καρπούς τοῦ ἐπιχειρήματός μου.

Καὶ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς ἠγουμένης φίλημα ἐπιχαρι καὶ ἀβρότατον, οἷον θὰ ἐξήλευον οἱ ἥρωες τῶν μυθιστορημάτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἐκαστος τότε τῶν ἀξιωματικῶν ἔπραξε τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν πλησιέστερον αὐτοῦ εὐρισκομένην μοναχὴν ἢ δόκιμον.

Ὁ Γεράρδος ἴστατο ἐνώπιον τῆς Ἀντωνιέττας· τὸ αἷμά του ὅλον συνέρρευσε εἰς τὴν καρδίαν. Ἡ νεανίς τὸν προσέβλεπε μὲ βλέμμα, ὅπερ θὰ ἐνεψύχου ἀγαλμα. Ὁ Γεράρδος προὐχώρησε κατὰ ἡμισυ βῆμα καὶ ἔμεινε ὡσεὶ προσηλωμένος εἰς τὸ ἔδαφος.

— Λοιπὸν;.. τί κάμνεις; εἶπεν αὐτῷ κρυφίως ὁ πανοῦργος σημασιοφόρος, ἐγὼ ἀφοσιούμαι καὶ θυσιάζομαι καὶ σὺ ὑποχωρεῖς;..

Ὁ Γεράρδος καὶ ἡ Ἀντωνιέττα ἐπλησίασαν πρὸς ἀλλήλους· αἱ χεῖρές των συνήνθησαν καὶ τὰ καίοντα χεῖλη ἐκάστου ἔψαυσαν τὴν πεφλογισμένην παρειάν τοῦ ἄλλου. Ἡ Ἀντωνιέττα μετὰ ταῦτα ἐκρύβη ἐν σπουδῇ μετὰ τὸ πλῆθος τῶν μοναχῶν καὶ ἔπεσεν ἐξηντημένη ἐπὶ μιᾶς ἔδρας. Ὁ Γεράρδος ἀπέμεινε ὡς οἰνόληπτος, ἔκθαμβος, ζαλισμένος, οὐδὲν ἀκούων καὶ οὐδὲν βλέπων.

Θόρυβος μέγας ἐξήγειρεν αὐτὸν ἐγκαίρως.

— Ὁ βασιλεὺς! ἀνέκραξαν οἱ παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἐστιατορίου λοχαγοὶ τῶν σωματοφυλάκων.

Πάντες τότε καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ μοναχαὶ ἐτοποθετήθησαν ὡς ἐν παρατάξει.

Ὁ βασιλεὺς ἐνεφανίσθη φέρον ὑψηλὰ ὑποδήματα, μὲ τὸν πῖλον εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν ράβδον εἰς τὴν χεῖρα, ἔχων ἐκ δεξιῶν τὸν Φίλιππον τῆς Ὀρλεάνης ἀδελφόν του, καὶ ὀπισθέν του τὸν δοῦκα τῆς Σάρτρης καὶ τὸν δοῦκα τῆς Μαίνης. Εἶποντο οἱ λοιποὶ πρίγκιπες καὶ οἱ αὐλικοί.

Ὁ βασιλεὺς ἠγάπα τὴν ἐπίδειξιν καὶ τὰ θορυβώδη θεάματα· ἐσταμάτησε μετὰ χαρᾶς βλέπων τόσα φῶτα λάμποντα, τόσα ἄνθη, τόσας νέας μορφάς. Ἡ κυρία

Μαιντενῶν μόνη προὐχώρησε πρὸς ὑπάντησίν του ἐν τῷ μέσῳ τῆς κενῆς ἀπομεινάσης διόδου, καὶ τοῦ διπλοῦ στοίχου τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν μοναχῶν.

Ἀμα ὡς ἀνεγνώρισεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἀφείλε τὸν πῖλον του καὶ προέβη πρὸς συνάντησίν τῆς. Ὁ χαριετισμὸς, ὃν ἀπέτεινε αὐτῇ καὶ ἡ ὑπόκλισις, ἣν ἐποίησεν ἐκείνη, ἦσαν ἀληθῶς ὑποδείγματα εὐγενῶν περὶ τὸ φέρεσθαι τρόπων.

— Κυρία! ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς, σεῖς κάμνετε θαύματα.

— Ἡθέλησα νὰ περιποιηθῶ ἐπαξίως τοὺς κυρίους αὐτούς, ἀπήντησεν ἡ μαρκησία δεικνύουσα τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ ἵππικου.

Ὁ βασιλεὺς περιήλθε τότε τὸ ἐστιατόριον, ἐνῷ ὁ ἀδελφός του συνωμίλει φιλοφρόνως μετὰ τῆς ἠγουμένης καὶ τῆς μαρκησίας. Ὁ δούξ τῆς Σάρτρης, εὐειδῆς νέος, ζῶσα εἰκὼν Ἐρρίκου τοῦ Δ', ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσι ἑτῶν, διένειμε φιλοφρονήματα, ἐξάκοντιζων ἐνταυτῷ βλέμματα πρὸς τὸν στοῖχον τῶν ἐρασιμῶν μοναχῶν. Διὰ τῶν ἀνοικτῶν θυρῶν εἰσῆρχετο ὁ νυκτερινὸς ἀνεμος, ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ὁποίου ἐνευστίων τὰ φῶτα· ἐκ διαλειμμάτων ἠκούετο ὁ μυκηθμὸς τῶν τηλεβόλων καὶ ὁ χρεμετισμὸς τῶν ἵππων.

— Δὲν βλέπω τὸν Λουβοά, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, διατί δὲν εἶν' ἐδῶ;

Πονηρὸν μειδιάμα ἀνῆλθεν ἐπὶ τὰ χεῖλη τῆς μαρκησίας, ἥτις, μολονότι συνωμίλει μετὰ τοῦ δουκὸς τῆς Ὀρλεάνης, ἤκουσε τὴν ἐρώτησιν τοῦ βασιλέως.

— Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ δούξ τῆς Σάρτρης, ὁ κύριος Λουβοά ἀπῆλθε μετὰ τοῦ Βωμπᾶν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν τάφρων, πρὸ τεσσάρων δὲ ὥρων δὲν ἀνεφάνη. Δὲν πρέπει νὰ ἔλαβεν, ὅπως ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι, τὸ προσκλητήριον διὰ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὸν Ἅγιον Γισλανόν.

— Εἶνε ἀκατάβλητος, ὑπέλαβεν ὁ βασιλεὺς ἐξακολουθῶν τὸν περίπατόν του καὶ δεχθεὶς ποτὸν προσφερθὲν αὐτῷ παρὰ τῶν μοναχῶν μετὰ τινῶν διπύρων· εἶτα συνεχάρη φιλοφρόνως τὸν Ρυβαντέλ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικου καὶ διῆλθε πλησίον τοῦ Γεράρδου, ὃν πρρετήρησεν ἐπὶ πολὺ.

Ἡ μαρκησία εἶχεν ἀποπερατώσει τὴν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως συνδιάλεξιν καὶ ἦτο ἤδη ἐλευθέρα· ἔνευσε πρὸς τὸν δοῦκα τῆς Μαίνης νὰ πλησιάζῃ, ὅπως παρουσιάσωσιν ὁμοῦ εἰς τὸν βασιλέα τὸν νέον ὑπολοχαγόν. Ἡ εὐκαιρία ἦτο καταλλοτάτη.

Ἄλλ' αἰφνης ἠκούσθη κρότος ὀπλων καὶ ἵππων ἔξωθεν, ἐφάνη δὲ ὁ Λουβοά εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος μὲ τὸ βλέμμα ὀργίλον καὶ ἀναπνέων θορυβωδῶς, κατὰ τὴν συνήθειάν του.

— Ὁ βασιλεὺς; ἔλαγε, ποῦ εἶνε ὁ βασιλεὺς;

Ὁ βασιλεὺς ἐστράφη ἀκούσας τὸν ἦχον τῆς φωνῆς ἐκείνης. Τὸ διαπεραστικὸν ὄμμα τοῦ ὑπουργοῦ εἶχεν ἤδη διακρίνει αὐτόν, ἔτοιμον ἤδη νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς τὸν Γεράρδον, εἶδε τὸ νεῦμα τῆς μαρκησίας,

σπευδούσης νὰ παρουσιάσῃ τὸν προστατευόμενόν της, ἐμάντευσε τὰς εὐνοϊκὰς διαθέσεις τοῦ δουκὸς τῆς Μαίνης. Οὐδὲν διέφυγεν αὐτόν, οὐδ' ἡ ωχρότης καὶ ὁ τρόμος τῆς Ἀντωνιέττας, ἐγγύθεν τῆς ὁποίας διῆλθε διὰ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ βασιλέως, οὐδ' αὐτὴ ἡ ταραχὴ τῆς ἡγουμένης, πρὸς ἣν ἀπέτεινε κεραυνοβόλον βλέμμα.

Ὅλα ἐκεῖνα τὰ σχέδια καὶ τὰ μυστήρια τὰ εἶχεν ἐφεύρει ἡ μαρκησία.

— Τί τρέχει, Λουβοά; ἠρώτησεν Λουδοβίκος ὁ ἸΔ', πολλὴν βίαν ἔχεις, βλέπω.

— Τρέχει, Μεγαλειότατε, ὅτι ἐνῶ ἐδῶ διασκεδάζουσι, ἡ φρουρὰ τοῦ Μόνς ἔκαμεν ἔξοδον καὶ ἔχασεν ἑκατὸν ὄργυιας ἐκ τῆς τάφρου. Οἱ κύριοι αὐτοὶ παρατηρῶ ὅτι ἐγευμάτισαν καλὰ, προσέθηκε δυστρόπως, ἀλλ' αἱ πόλεις δὲν κυριεύονται μὲ τὰ πηρόνια. Ἐμπρός, κύριοι, ἰππεύσατε!

— Ἐχει δίκαιον, εἶπεν ὁ βασιλεὺς μετ' ἀταραξίας πλήρους ἀδρότητος καὶ εὐστοχίας ἄς ἰππεύσωμεν, κύριοι!... Αἱ κυρίαὶ θὰ ἔχωσι τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς συγχωρήσωσιν...

Ὁ Λουβοά εἶπεν ἀκόμη γρυλλίζων λέξεις τινὰς, αἰτινες δὲν ἠκούσθησαν. Ὁ ἀποχαιρέτισμός ἐγένετο καθ' ἅπασαν τὴν γραμμὴν ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ. Μόλις ὁ Γεράρδος ἐπρόφθασε νὰ στραφῇ πρὸς τὴν Ἀντωνιέτταν καὶ ἀξιωματικοὶ ἀπῆλθον ἐν σπουδῇ. Ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ πρίγκιπες ἰππεύσαν.

Ὁ Λουβοά ἐξῆλθε τελευταῖος, ἀφοῦ ἐβεβαίωθη ὅτι οὐδεὶς ἀπέμενε πλέον, ἀδύνατον δὲ ἡ γραφίς ἡμῶν νὰ παραστήσῃ ὄλον τὸ μῖτος, ὅλην τὴν μαυρίαν, ὅλην τὴν ἀπειλήν, ἅτινα ἐμπεριείχοντο ἐν τῇ ἀπλῇ ταύτῃ φράσει, ἣν ἀπήύθυσε πρὸς τὴν κυρίαν Μαϊντενών:

— Χαίρετε, κυρία.

Δὲν δυνάμεθα δ' ἐπίσης νὰ παραστήσωμεν μὲ ποῖον ἦθος θριάμβου καὶ περιφρονήσεως ἀπήντησεν ἐκεῖνη:

— Χαίρετε, κύριε.

ΛΕ'

ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΑΙ

Οἱ ἰππεῖς ἐπέστρεψαν εἰς τὸ στρατόπεδον μετὰ ταχύτητος, ἥτις θὰ ἐνεποιεῖ πολλὴν ἀνησυχίαν εἰς τοὺς ἐχθρούς.

Ὁ Γεράρδος, βεβυθισμένος εἰς τοὺς εὐδαίμονας ρεμβασμούς του, ἄφινε τὸν ἵππον του νὰ βαίνει μόνος παρὰ τὸν τοῦ κυρίου Ρυβαντέλ. Ὁ σηματοφόρος νομίζων ὅτι ἐπέστρεπον πάλιν εἰς τὴν μάχην ὑπετον-θόριζε πολεμικὸν τὴν ἄσμα. Ὁ Ἰασπίνος, ὀφείλων νὰ φείδεται τῆς Ἀσπρης, ἥς τὸ βᾶδισμα δὲν ἦτο ἀνάλογον μὲ τὴν περίστασιν, ἐπανήρχετο ἐν τριποδισμῷ μετὰ τοῦ θεράποντος καὶ τῶν δύο φρουρῶν.

Προεφυλάσσετο ὀπισθεν τῆς βασιλικῆς συνοδίας, ἥτις ἔβαινε μετὰ τῆς περιεσκεμμένης βραδύτητος, τῆς ἐμπρεπούσης εἰς τὴν Βασιλικὴν Μεγαλειότητα.

Ὁ Λουβοά κκαπαζων μετὰ τῶν ὑπαπιστῶν του ὑπερέβη τὴν ὀπισθοφυλακὴν

καὶ ἀναζήτησάν, ὡς ὁ λέων τὴν βορᾶν, τινὰ, ὅπως ἐκχύσῃ τὴν ὀργὴν του, συνήντησε πρὸς δυστυχίαν του τὸν Ρυβαντέλ, ὅστις εἶχε διατάξει τὸν ἱπποκόμον του νὰ διορθώσῃ ἕνα ἱμάντα τοῦ ἵππου του, ἐξεληθόντα ἐκ τῆς πόρτης.

Ἦτο σκότος καὶ τὴν νύκτα ὁ στρατηγὸς δὲν διακρίνεται ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ ἀξιωματικοῦ. Ὁ Λουβοά διακρίνας ἰππεῖα σταματήσαντα καὶ συνδιαλεγόμενον μετ' ἄλλων, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τοῦ ν' ἀνακράξῃ:

— Αἱ σύ, ποῦ ἔμεινες ὀπίσω; . . . ἐμπρός, γρήγορα.

Ὁ Ρυβαντέλ δὲν ἦτο ὑπομονητικός. Ἐνεκα τοῦ ἐπελθόντος εἰς τὸν ἵππον του συμβεβηκότος ἦτο ἤδη δύσθυμος. Δὲν ἀνεγνώρισε τὸν Λουβοά, ἢ προσεποιήθη ὅτι δὲν τὸν ἀνεγνώρισε καὶ διὰ φωνῆς τραχείας ἀπήντησεν εἰς τὴν διαταγὴν:

— Τί ἀστείος ποῦ εἶνε αὐτὸς ὁ ἀχρεῖος.

Ὁ Λουβοά ἤκουσεν ἡ λέξις ἦτο τραχεῖα εἰς τὸ οὖς τοῦ εὐαίσθητου ὑπουργοῦ Ἐσταμάτησε τὸν ἵππον του, οἱ δὲ ὑπαπιστῆται του ἐπίσης.

— Ποῖος εἶνε ὁ αὐθάδης, ὅστις ὠμίλησεν; ἠρώτησεν ὀδηγῶν τὸν ἵππον του πλησίον τοῦ Ρυβαντέλ.

— Ἐγὼ εἶμαι, ὁ Ρυβαντέλ, καὶ ἄλλος αὐθάδης δὲν εἶνε ἐδῶ παρὰ σύ!

Ἀκόμη δὲν εἶχε τελειώσει τὴν φράσιν του, ὅτε εἶδεν ἀντικρῦ του, εἰς δύο βηματῶν ἀπόστασιν τὴν ἀπειλητικὴν μορφήν τοῦ Λουβοά, ὅστις ἐθεώρει ἐπαρκὲς τὸ νὰ φανῇ μόνον χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ.

— Ἄ! εἶνε ὁ κύριος Λουβοά. ἐξηκολούθησεν ὁ Ρυβαντέλ χωρὶς πολὺ νὰ συγκινηθῇ.

— Ὑποθέτω ὅτι δὲν με εἴχετε ἀνεγνώρισε, κύριε, εἶπεν ὁ Λουβοά σφιγγων τοὺς ὀδόντας, διότι με ἀπεκαλέσατε . . . ἀχρεῖον!

— Ὅπως δὲν με ἀνεγνώρισατε καὶ σεῖς, κύριε μαρκήσιε, διότι με ἀπεκαλέσατε φυγάδα καὶ αὐθάδη!

— Ἐλα, ἔλα, ἄς εἶνε! εἶπε διακόπτων αὐτόν ὁ ὑπουργὸς μετὰ βαρυθυμίας, ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν εἶπομεν τίποτε.

— Αὐτὸ θὰ ἦτο τὸ καλλίτερον! . . . εἶπε ὀργίλως καὶ ὁ Ρυβαντέλ ἰππεύων ἐκ νέου.

— Πῶς εἶπατε; ἠρώτησεν ὁ Λουβοά.

— Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν εἶπομεν τίποτε, ἀπήντησεν ὁ σκληροτράχηλος στρατηγός.

Καὶ ἀπῆλθον, βραδίζοντες παραπλευρῶς. Ἄλλ' ἡ εἰρήνη αὐτῆ μεταξὺ τῶν δὲν ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ πολὺ.

— Εἶνε δυνατόν, εἶπεν ὁ Λουβοά, ἐνῶ ἐκάλπαζον, ἄνδρες ἔμπρονας, ἀξιωματικοί, νὰ πηγαίνουν νὰ διασκεδάζουσι μὲ γλυκίσματα καὶ μὲ πλακούντια!

Ὁ Ρυβαντέλ ἐξέφερε γρυλλισμὸν δυσοίωνον, ἀλλὰ κατέστειλε τὴν ὀργὴν του.

— Καὶ νὰ κάμνουν αὐτὸ, ἐνῶ φονεύονται οἱ στρατιῶταί των! ἐξηκολούθησεν ὁ Λουβοά, ἐνθαρρυνόμενος ἐκ τῆς σιγῆς τοῦ συνοδοιπόρου του ἢ παραφερόμενος ἐκ τῆς κοχλαζούσης ἐνδομύχως ὀργῆς του.

Καὶ ἐκέντησε ζωηρῶς τὸν ἵππον του.

— Δὲν μοῦ λέγετε, παρακαλῶ, ἀνεκράξεν ὁ Ρυβαντέλ κεντῶν ἐπίσης τὸν ἰδικόν του ἵππον καὶ πλησιάζων, διὰ ποῖον τὰ λέγετε αὐτά;

— Δι' αὐτοὺς ὅπου τὰ κάμνουν τὰ λέγω, ἀπήντησεν ὁ δύστροπος ὑπουργός.

— Τὸ ἔκαμα ὅμως καὶ ἐγὼ! εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ.

— Τότε τὸ λέγω καὶ διὰ σᾶς! ἀπεκρίθη ὁ Λουβοά.

— Κύριε, ὅπου δήποτε ὁ βασιλεὺς μὲ διατάξῃ νὰ ὑπάγω, πηγαίνω καὶ θεωρῶ μεγάλην τιμὴν μου νὰ ὑπάγω, τὸ ἀκούετε;

— Καὶ εἰς τὰ γλυκίσματα; εἶπεν ὁ Λουβοά.

— Κύριε, ἡ προσβολὴ σας ἀπευθύνεται πρὸς τὸν βασιλέα, ἐὰν δὲ νομίζετε ὅτι εἶσθε τόσο ἰσχυρός, ὥστε νὰ προσβάλλετε τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, ἀποταθῆτε πρὸς Αὐτόν. Τὸ ἐπ' ἐμοί, ὅσον ἀνίσχυρος καὶ ἂν εἶμαι, σᾶς καθιστῶ γνωστὸν ὅτι δὲν ὑποφέρω τὰς ὑβρεῖς σας. Ἐδῶ δὲν εἶμεθα εἰς ὑπηρεσίαν καὶ πιστεύω ἐξηγουμαι καθαρὰ ὡς πρὸς τ' ἀποτελέσματα τῆς διαγωγῆς σας!

Ὁ Λουβοά ἔφερε τὴν μίαν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀφείλε τὸν πῖλόν του διὰ νὰ δροσίσῃ τὴν φλογισθεῖσαν ἐκ τῆς ὀργῆς κεφαλὴν του. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀπαντήσῃ, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ θόρυβον, ἤκουε δὲ καταφθάνοντα τὸ βασιλέα:

— Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, πολὺ καλὰ! εἶπεν.

— Καὶ ἀφῆκε τὸν Ρυβαντέλ, ὅστις ἐλάλει ἀρκετὰ μεγαλοφῶνως, ὥστε ὁ βασιλεὺς διερχόμενος ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς ἀφορμῆς τῆς ἐριδος.

— Ὁ Ρυβαντέλ ἤθελε ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὁ Γεράρδος τὸν ἰκέτευσεν νὰ μὴ εἰπῇ τίποτε καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του, τοσοῦτῃ μᾶλλον, ὅσῳ ἠκούετο πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ Μόνς ζωηρῶς τουφεκοβολισμός. Ὁ Λουβοά ἐκέντησε τὸν ἵππον του νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὡς ἄνθρωπος μὴ φειδόμενος τῆς ζωῆς του.

Ἐθεάθη τότε ὁ Βωμπάν ἐπὶ τινος μικροῦ ὑψώματος. Κεκλιμένος σχεδὸν ὀπισθεν κοφίνων πλήρων χύματος, εἶχε παρ' αὐτῷ ἕνα σχεδιαστὴν καὶ ἕνα σκαπανέα κρατοῦντα τὸ τηλεσκόπιόν του! Παρετήρει μετ' ἄκρας προσοχῆς τὴν μεταξὺ τῶν προφυλακῶν μάχην, ἐξ ἧς ἐφαίνετο οὐδὲν ἐννοῶν.

Ὁ Λουβοά ἐσταμάτησε πλησίον του, ἔπειτα ἐσταμάτησε καὶ ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἠθέλησε ν' ἀπέλθῃ πεζὸς μέχρι τοῦ μέρους ὅπου ἴστατο ὁ Βωμπάν, παρὰ τὰς ἰκεσίας, ἄς ἀπέτεινον αὐτῷ νὰ μὴ ἐκτεθῇ.

— Τί συμβαίνει, Βωμπάν; εἶπε, διατί πυροβολοῦν ἐκεῖ, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐχθροὶ;

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ζητῶ νὰ μάθω καὶ ἐγὼ, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ μέγας ἀνὴρ, προσελθὼν καὶ χαιρετίσας τὸν βασιλέα, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἡ κεφαλὴ του ὑπερέβαινε τὸ ὄχρῳμα.

— Θὰ εἶνε δευτέρω ἐξοδος, βέβαια ! εἶπεν ὁ Λουβοά.

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ Βωμπάν, δὲν εἶνε ἐξοδος, διότι δὲν ἦνε δυνατόν νὰ προύχωρησαν τόσον πολὺ εἰς τὴν πεδιάδα οἱ πολιορκούμενοι· ἄλλως τε θὰ εἶχομεν εἰδήσεις περὶ αὐτῆς. . . Προσέξτε ! . . . οἱ πυρσοί, τοὺς ὁποίους κρατοῦν ἀνημμένους ἐκεῖ πλησίον τῶν ἵππων σας, ἐφείλουσαν τὴν προσοχὴν τῶν πολιορκουμένων καὶ θὰ πυροβολήσουν. Κύψατε, Μεγαλειότατε !

Καὶ ὁ μέγας ἀνὴρ ἀρπάζων βιαίως τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ βραχίονος, ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν. Ἦτο καιρός· ἠκούσθη συριγμός ἢ μᾶλλον μυκηθμός στρηγής. Ὁ βασιλεὺς ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ οὖς του· ὁ Λουβοά ἔπραξε τὸ αὐτὸ καὶ οἱ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ ἐπίσης. Μία σφαῖρα τηλεβόλου ἔπεσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν βασιλικῶν ἵππων καὶ ἔριψε χαμκί ἐν ζῶνι, ὅπερ ἐξέφερε πένθιμον φωνήν.

Πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἔδραμον ὅπως βεβαιωθῶσι περὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

— Βοΐζουν τὰ αὐτιά σας, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Βωμπάν· εἶνε πολὺ δυσάρεστον, ἀλλ' αὐτὸ θὰ εἶπῃ νὰ εὔρεθῃ κανεὶς σιμὰ ὅταν διέρχεται σφαῖρα. Πιστεύω ὅτι θὰ σβύσουν τὰ φῶτα, διότι ἀλλέως ἢμπορεῖ νὰ πάθωμεν ὅλοι.

— Καὶ θὰ ἦτο περιττὸν κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν, εἶπεν ὁ βασιλεὺς φαιδρῶς· ἀρκεῖ ὅτι ἀπώλεσα ἓνα ἵππον.

— Δὲν εἶνε ἐκ τῶν ἰδικῶν σας ἵππων, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Λουβοά· μοῦ ἐφάνη πῶς ἦτο ἡμίονος.

— Τίνος ἦτο ἡ ἡμίονος ; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Τοῦ κυρίου Λαθερνή, τοῦ ὁποίου τὸν ἐφημέριον παρ' ὀλίγον νὰ φονεύσῃ ἡ σφαῖρα, ἀπήντησεν ὁ Ρυβαντέλ. Μόλις εἶχε προφθάσει νὰ καταβῇ.

— Τοῦ Λαθερνή ; . . . εἶπεν ὁ βασιλεὺς· δὲν ἀνήκει, νομίζω, εἰς τὸ ἐλαφρὸν ἵππικόν ;

— Εἶνε ὁ προστατευόμενος τῆς κυρίας Μαιντενών, ἀνέκραξε πικρῶς ὁ Λουβοά, εἰς τῶν ἠρώων τοῦ δειπνοῦ ἐν τῷ Ἀγίῳ Γισλανῶ.

— Καὶ λοιπὸν, Βωμπάν, ἔλεγες, εἶπε διακόπτων αὐτὸν μετὰ σπουδῆς ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ πυροβολισμὸς αὐτὸς δὲν προέρχεται ἀπὸ ἐξόδον τινα ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Ἔστειλα νὰ μάθω, εἶπεν ὁ Λουβοά.

— Ὡ ! δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ στείλετε διὰ νὰ μάθετε, θὰ σας εἶπῶ ἐγὼ τί εἶνε, εἶπεν ὁ κύριος Λουβοά. Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐφαίνοντο περιπολοῦντα μικρὰ ἀποσπάσματα ἐκ τεσσάρων, πέντε καὶ ἐνίοτε δέκα ἀνδρῶν, ἐν τῷ μεταξύ τῶν ἡμετέρων γραμμῶν, πρὸς τὸ ἀκρότατον σημεῖον τῶν μεθωρίων. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι σας ἀνέφερα περὶ τούτου, κύριε.

— Ἦσαν χωρικοί, εἶπεν ὁ Λουβοά.

— Ὅχι, ἦσαν ἐθελονταί.

— Ἀλλὰ, κύριε, εἶπε διακόπτων αὐτὸν ὁ Λουβοά, αἱ περιπολῶσι μας τί ἔχασαν ; Ὁ ἀφινὸν τοὺς ἐθελοντὰς αὐτοὺς νὰ διέλθωσιν ;

— Ἀγνοῶ, ἀλλ' ἐγγυῶμαι περὶ τῆς ἀ-

κριθείας τῶν ὄσων λέγω, ἀπήντησεν ὁ Βωμπάν. Ἄλλως τε, αὐτὸ δὲν ἀνάγεται εἰς τὰ καθήκοντά μου. Ἐγὼ ὀφείλω νὰ διευθύνω τὸ πυροβολικὸν καὶ τὰς πολιορκητικὰς ἐργασίας. Εἰς τὸν κύριον δοῦκα τοῦ Λουξεμβούργου καὶ τὸν κύριον Βουφλέρ ἀπόκεινται ἡ ἐπιβλέψις, καὶ ἡ κατοχὴ τῶν θέσεων.

— Ἐν τοσούτῳ ἔχεις μίαν ἰδέαν, Βωμπάν, καὶ ὀφείλεις νὰ μάς τὴν εἴπῃς, εἶπεν ὁ βασιλεὺς.

— Ἐν πρώτοις παραμερίσατε, Μεγαλειότατε· εἶδα φῶς εἰς τὸν προμαχῶνα· θὰ πυροβολήσουν.

Πυροβολισμὸς τῶ ὄντι ἐρόφηθη καὶ αἱ σφαῖραι τῶν τηλεβόλων ἀνέσκαψαν τὸ ἔδαφος εἰς τὰ περίεξ. Ταυτοχρόνως ἐπανήλθεν ὁ πεμφθεὶς παρὰ τοῦ Λουβοά ὑπαπιστής, ἀνήγγειλε δὲ ὅτι σῶμα ἐκ τετρακοσίων ἀνδρῶν εἶχε κρυβῆ ἐνεδρεῦον ἐντὸς τοῦ ἔλους, χωρὶς νὰ εἶνε γνωστὸν πόθεν προήρχετο ἢ ἐκ τίνων ἀποτελεῖτο· ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐξηλείφθη ὡς σῶμα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ· ὅτι ὁ δοῦξ τοῦ Λουξεμβούργου δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτοῦ ὡς μὴ γνωρίζων καλῶς τὴν τοπογραφίαν τοῦ ἔλους· ὅτι ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν ἐθελοντῶν ἐκείνων ἔκειτο ἡ ὁδὸς δι' ἧς ἐμελλε νὰ διέλθῃ ἡ σιτοτομπία· ὅτι ὁ κύριος Βουφλέρ μὴ ἔχων διαταγὰς ἀνέμενε· ὅτι ἐπὶ τέλους οἱ ἀόρατοι ἐκείνοι καὶ ἀγνωστοὶ ἐχθροὶ εἶχον ἐπιφέρει μεγάλην βλάβην εἰς τὰς περιπολίας καὶ τὰς ἀσκήσεις, ἐξ ὧν δύο εἶχον καταστραφῆ ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πυρός.

— Ὁ Βωμπάν εἶχε δίκαιον, εἶπεν ὁ βασιλεὺς· πρέπει νὰ μεριμνήσωμεν περὶ τούτου.

Ὁ Λουβοά ἠρρυθρίασε καὶ ἀπεμακρύνθη ἐν τάχει χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν. Μετὰ μίαν στιγμήν ἠκούσθη διατάσσειν τοὺς ἵππους νὰ ἐκτελέσωσι κίνησιν τινα, ἐκ τοῦ ποδοβολητοῦ δὲ τῶν ἵππων ἐξήχηθη ὅτι ἀπόσπασμα ἵππικὸν ἐκινήθη πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν διεύθυνσιν, γινόμενον ἀφαντον ἐν τῷ σκότει.

— Τί φρονεῖς περὶ αὐτῶν τῶν ἐθελοντῶν ; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βωμπάν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Λουβοά.

— Ἐξεπληττόμην, ἀπήντησεν ὁ Βωμπάν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ δὲν εἶχον συλλογισθῆ ἀκόμη νὰ συνδράμωσι τὸ Μόνς, τώρα δὲ βλέπω ὅτι τὸ ἐσυλλογίσθησαν. Οἱ ἐθελονταὶ αὐτοὶ εἶνε πρόσκοποι στρατοῦ τινος, ὅστις κάπου σχηματίζεται. Ὁ κύριος πρίγκιψ τῆς Ὁράνζης θὰ κινηθῇ πιστεύσατέ το, Μεγαλειότατε. Ἄλλ' ὅπως εἶχα ἤδη τὴν τιμὴν νὰ εἶπω πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, αὐτὸ ἀφορᾷ τοὺς διοικητὰς τῶν σωμάτων, τοὺς ἐπιβλέποντας τὴν γραμμὴν τοῦ ἀποκλεισμοῦ.

— Ὁ Λουβοά ἔφθασεν ἀκριβῶς ἐν καιρῷ διὰ ν' ἀκούσῃ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις.

— Ἄς κινηθῇ ὁ κύριος πρίγκιψ τῆς Ὁράνζης, εἶπεν· ἔχομεν πολλὰς σφαῖρας δι' αὐτὸν καὶ ἀρκετὰς ὀβίδας διὰ τὸ Μόνς. Μὴ ἀνησυχεῖτε δι' αὐτό, Μεγαλειό-

τατε. Ὁ κύριος πρίγκιψ τῆς Ὁράνζης δὲν θὰ κινηθῇ· ἀλλ' ἂν εὐαρεστηθῇ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης νὰ παρακαλέσῃ τὸν κύριον Βωμπάν ὅπως κινηθῇ αὐτὸς ὅσον τὸ δυνατόν ζωηρότερον· αἱ πολιορκητικαὶ ἐργασίαι δὲν προχωροῦν.

Ὁ Βωμπάν ἤγειρε τὴν κεφαλὴν, ἦν ἐτήρει πρὸ τίνος κεκυφύταν κατεχόμενος ὡς ὁ Ἀρχιμήδης ὑπὸ προφανοῦς ρέμβης.

— Τί λέγετε ; εἶπεν· αἱ πολιορκητικαὶ ἐργασίαι δὲν προχωροῦν ;

— Ὅχι, ἀνέκραξεν ὁ Λουβοά· κανένα δὲν κατηγορῶ· ἀλλ' ὅμως εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ τάφος διαγράφει τοιαύτην ἔλλειψιν, ὥστε δὲν προχωροῦμεν ποσῶς πρὸ δύο ἡμερῶν καὶ ἐξοδεύομεν πολλὰ χρήματα.

— Καὶ τί ἐπιθυμεῖτε ; ἠρώτησεν ἡσύχως ὁ Βωμπάν.

— Ἐπεθύμουν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γεωμετρικοῦ ἀξιώματος, ὅτι ὁ βραχύτερος δρόμος ἀπὸ ἐνὸς σημείου εἰς ἕτερον εἶνε ἡ εὐθεῖα γραμμὴ. Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἐννοεῖ ὅτι ἂν ἡ τάφος εἶχε μῆκος ἡμισείας μόνον λεύγης, θὰ προσηγγίζομεν ταχύτερον εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐχθροῦ, παρὰ τώρα ὅτε ἔχει μῆκος τοῦλάχιστον μίαις λεύγης.

— Μάλιστα, κύριε, εἶπεν ὁ Βωμπάν, ἀλλὰ τότε θὰ ἐγενόμην ἀφορμὴ νὰ φονευθῶσι διακόσιοι ἄνδρες !

— Πιθανόν, κύριε, ἀπήντησεν ὁ Λουβοά, ἀλλὰ τότε θὰ ἐκυριεύετο τὸ Μόνς δύο ἡμέρας ἐγκαιρότερον καὶ ὁ καιρὸς μάς εἶνε μετρημένος, διότι ἡ Εὐρώπη μάς παρακολουθεῖ.

— Θὰ πράξω ὅ, τι με διατάξει ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, εἶπεν ὁ μηχανικὸς μετ' ἀπαθείας πλήρους ἀβρότητος· εἰς τὸν βασιλέα ἀνήκει ἡ ζωὴ τῶν ὑπηκόων του. Ὁ βασιλεὺς ἀναδέχεται αὐτὴν τὴν εὐθύνην· ἐγὼ, ὅστις εἶμαι στρατιώτης καὶ χριστιανός, προσπαθῶ νὰ ἐργασθῶ περισσότερον διὰ τῆς σκαπάνης παρὰ διὰ τοῦ τηλεβόλου. Ἐπιχειρῶ νὰ κυριεύσω τὸ Μόνς ἀνσκάπτων ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον τὸ ἔδαφος καὶ φειδόμενος ὅσῳ τὸ δυνατόν περισσότερον τῆς ζωῆς τῶν ἀνδρῶν. Οὐχ ἦττον ἂν ὁ βασιλεὺς ἐπιθυμῇ νὰ ἐργασθῶμεν δραστήριώτερον, θὰ χαράξωμεν μίαν εὐθεῖαν γραμμὴν ἀπ' ἐδῶ μέχρι τῆς πόλεως· ἐπιχειροῦμεν ἀπὸ μεθαύριον τὸ ἔργον, τοῦτο δὲ θὰ στοιχίσῃ εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα δέκα χιλιάδας σκούδων ὀλιγώτερον καὶ χιλίους ὀκτακοσίους ἀνδρας περισσώτερος, αὐτὸς εἶνε ὁ λογαριασμός.

— Πράξε ὅπως ἐγκρίνης, Βωμπάν, διότι εἶσαι ἀρμοδιώτερος ἡμῶν εἰς πολλὰ πράγματα, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, χωρὶς νὰ φανῇ προσέξας εἰς τὸν μορφοσμὸν τοῦ Λουβοά, καὶ κάμε ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ ρίψωμεν μετ' ὀλίγον τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους μύδρους, τοὺς ὁποίους μοῦ ὑπεσχέθης.

Ὁ μηχανικὸς ἐτέθη πάλιν ἐπὶ τὸ ἔργον του.

Ἐν τούτοις ὁ βασιλεὺς, διὰ νὰ παρηγορήσῃ ὀπωσοῦν καὶ τὸν ὑπουργόν του, ἀπέτεινε πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον.

— Τί ἀπέκαμες ; ἠρώτησεν αὐτόν, με

τούς έθελοντάς αυτούς, οτινες μάς πυροβολούσιν ;

— Μεγαλειότατε, διέταξα να έπιτηρήσιν αυτούς εν άποσπασμα και υπό την προστασίαν του άποσπάσματος να διέλθη ή σιτοπομπία.

Ο Βωμπάν έστρεψε προς τον όριζοντα το νοήμον βλέμμα του, ώσει ήθελε να διακρίνη την πολεμικήν κίνησιν, περι ής ώμίλει ο ύπουργός. Ένψ δέ ο βασιλεύς και ο Λουβοά καθήρχοντο συνομιλούντες, ο Βωμπάν, ιδών μακράν βαδίζοντας τούς άνδρας, τούς έκπεμφθέντας παρὰ του Λουβοά :

— Και άλλοι άνδρες θυσιάζονται άδικώς, ειπε καθ' έαυτόν και διατί ; ήτο τόσον εύκολον ν' αφήσωσι τούς έχθρικούς εκείνους άκροβολιστάς να πυροβολώσιν εις το κενόν ! Αντί να πέμψω προς αυτούς ανθρώπινα σώματα ως σημεΐα δια τας βολάς των, ή απέσυρον και τούς υπάρχοντας εκεί στρατιώτας. Φευ ! . . . άλλ' αυτό δέν μ' ενδιαφέρει, προσέθηκεν ο Βωμπάν στενάζων, ως φροντίσουν οι σωματάρχαι, οι διευθύνοντες την έκστρατείαν. Άς υπάγω να γεμίσω τούς όλμους μου και να πυρακτώσω τας σφαίρας μου.

Ο βασιλεύς, όστις ειχεν αδυναμίαν προς τον Λουβοά, και δέν ήθελε να έλθη εις φανεράν μετ' αυτού ρήξιν, δέν ήθέλησε να συζητήση επί πλέον μετ' αυτού ως προς την τοποθέτησιν του άποσπάσματος. Κατήλθεν από του ύψώματος μετά του Λουβοά, όστις έλαβε την άδειαν ν' απέλθη λέγων :

— Μεγαλειότατε, ζητώ τώρα παρ' Υμῶν να μου έπιτρέψετε όπως υπάγω να προγευματίσω εις το στρατηγεΐόν μου.

— Να προγευματίσης την ενάτην ώραν τής έσπέρας ;

— Είμαι ακόμη νησις, Μεγαλειότατε, απήντησεν απλώς ο Λουβοά.

Ο βασιλεύς συγκινηθείς, διότι πράγματι ο ύπουργός έλεγε την αλήθειαν, έσεισε την κεφαλήν, έτυψε φιλικώς τον ώμον του Λουβοά και ειπεν αυτώ :

— Είσαι άγριανθρωπος, αλλά πιστός εις το καθήκον' πήγαινε ν' αναπαυθής.

"Επειτα συνέχεια.

FORTUNE BOISGOBEY

ΤΟ KOMMENO XEPI

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια]

Τίνος φίλου ; Δέν ειχε πλέον φίλους, αν ήτο αληθές, ότι ο μόνος πιστός μένων αυτού, Ιούλιος Βινιού, έπαυσε να τον ύπερασπίζεται και προσεπάθει να τον ύποσκελίση παρὰ τη Άλίκη. Άλλως τε, ούδεις εν τῷ κόσμῳ έδύνατο να γνωρίζη ότι ο Ροβέρτος δέ Καρνοέλ ήτο κεκλεισμένος εις τον οίκον του συνταγματάρχου Βορισώφ.

Άφου επί τινα δευτερόλεπτα παρετή-

ρησε προσεκτικώς, ήγέρθη, αφήρησε τον πτόν του και έχαιρέτισεν.

— Θαρρεί κανείς πως με γνωρίζει, ειπε χαμηλοφώνως ο Ροβέρτος.

Μα που να μ' έχη δει. Το βέβαιον εινε πως δέν ήλθε με κακούς σκοπούς. Τι θα κάνει όμως τώρα ;

"Α ! φεύγει... επέρασε το άριστερό του πόδι έξω από τον τοίχο και με το χέρι με χαιρετά, σαν να μου λέγει : μένε ήσυχος, θα ξαναλθώ.

Τουαύτας εικασίας έσχημάτιζεν ο κύριος δέ Καρνοέλ, ότε αφηρησε εις λάμπαντα επί του στηθους του μικρού δυο ή τρία μεταλλίνα κομβία, τα όποια εκ τής μεταλλαγής τής θέσεως του μυστηριώδους τούτου παιδός εύρέθησαν υπό τας ακτίνας τής σελήνης.

Τούτο ήρκεσεν όπως επανέλθη εις το πνεύμα του Ροβέρτου επισκοτισθείσα ανώνυμης.

— Ο Γώγος, ανέκραξεν ! εινε ο Γώγος ! . . . ναι, πράγματι εινε το σακάκι του με τής τρεις σειραΐς τα χρυσά κομβία. Πώς δέν τον έσυλλογίσθηκα προητέρω ;

Την στιγμην εκείνην ο τολμηρός παΐς εξέλιπεν όπισθεν του τείχους.

Η κωμωδία έληξε και ο μόνος θεατής έκρινε καλόν ν' αφήση την θέσιν του.

Έσβησε το κηρίον, το όποιον τόσον εύφως μετεχειρίσθη δια να συνεννοηθη με τον ανέλπιστον σύμμαχόν του. Θα ήτο άπρονοησία μεγάλη αν το αφήνεν επί πλέον εις το παραθυρον, επειδή οι ύπηρεται του συνταγματάρχου αφεύκτως θα τον έβλεπον, εν διετάσσοντο να κατέλθωσιν εις τον κήπον.

Ο Ροβέρτος κατήλθεν ήρέμα την κυκλωτερη κλίμακα και έσπευσε να καθήση παρὰ την έστίαν.

Το πυρ εκαιε πάντοτε, το ύδωρ έβραζεν εντός του σαμβορ και το φως των εκ πορσελάνης λυχνιών κατηύγαζεν επί τής τραπέζης, καταφόρτου εκ βιβλίων και κυτίων σιγάρων.

Ούδεις ειχεν εισέλθει εις την βιβλιοθήκην, εν ψ χρόνῳ διήρκει ή μακρά έκδρομη του Ροβέρτου.

Οι φύλακες βεβαίως παρεμένον όπισθεν των θυρών, άγρυπνούντες σιωπηλώς, επειδή ουτε ήκούοντο ουτε έφαινοντο.

Ο Ροβέρτος έσκέπτετο περι τής παραδόξου εμφάνισεως του Γώγου. Ευκόλως άνεμνήσθη ότι αφικόμενος την πρωίαν παρὰ τής αύλειού θύρας παρετήρησε το παιδιόν παίζον μετ' άλλων παιδων επί του πεζοδρομίου τής οδοϋ Βινιού, ότι δε εκ τής εκπλήξεώς του, διότι τον ειδεν εντός πολυτελους άμαξής, έλησμώνησε και να τον χαιρετίση.

Ο κύριος δέ Καρνοέλ πάντοτε έκαλομεταχειρίζετο τον Γώγον. Ηγάπα πολυ την εύψα φυσιογνωμίαν και τούς θαρραλέους τρόπους.

Πάντοτε δέ ο Γώγος εξέδηλου την προς τον γραμματέα συμπάθειάν του. Ημφισβήτη την εύνοϊαν να εκτελέση τας παραγγελίας του και οι όφθαλμοί του έ-

λαμπον εκ χαράς, άμα ο Ροβέρτος τον άντήμειβε δια τινος ένθαρρυντικής λέξεως.

Δέν ήτο λοιπόν παράξενον ότι έδεικνυεν ένδιαφέρον εις την τύχην ανθρώπου προστατού του, τον όποιον ήγάπα. Πως όμως έδυνήθη να μαντεύση τι συνέθη μετὰ την είσοδον τής άμαξής, τής οδηγούσης τον Ροβέρτον και τον αυτοκαλούμενον κύριον Βορισήν ;

Έννοείται ότι εκ περιεργείας έπληροφορήθη ότι το μέγαρον εκείνο άνήκεν εις ένα Ρώσσον συνταγματάρχην, τον όποιον ειχεν ιδεί εις του κυρίου Δορζέρ, και του όποιου το όνομα δέν θα τῷ ήτο άγνωστον.

Άλλα πως έδυνήθη ν' ανακαλύψη ότι ο κύριος δέ Καρνοέλ δέν εξέηλθεν, άλλ' ότι τον κατεκράτησαν δια τής βίας.

Έπειδή βεβαίως όλ' αυτά τα έσκέφθη, άφου άπεφάσισε την αυτην νύκτα ν' ανέλθη δια του τοίχου του κήπου του κυρίου Βορισώφ, τρέχων τον κίνδυνον να κατασυντριβη πίπτων, παραλείποντες ότι ήτο δυνατόν να συλληφθη υπό των ύπηρετων του μεγάρου ή υπό των αστυνομικων κλητήρων.

Ο Γώγος βεβαίως δέν ήτο κλέπτης, και ο Ροβέρτος ήτο αδύνατον να παρανοήση τούς σκοπούς του, άφου άντήλλαξαν τα σημεΐα.

Κατὰ πάσαν πεποιθήσιν ο Γώγος ειχεν έλθει δια να κατασκοπέυση το μέρος, εις ο ανέκλεισαν τον κύριον δέ Καρνοέλ και όπως συνεννοηθη προς αυτόν.

Και πράγματι επέτυχεν. Άλλα από μέρους τίνος ήρχετο ; Τίς τον έπεφόρτισε με την λεπτήν ταύτην άποστολήν ;

Ητο αδύνατον να υποθέσῃ τις ότι μόνος αυτός συνέλαβε την ιδέαν ν' άπελευθερώση τον αιχμάλωτον, ουτε ότι εις τας δυναμεις τον τας ιδίας ήθελεν άρκεσθει.

Άναχωρών εκαιε σημεΐον : Έλπίζε εις έμέ . . . ή εις άλλους. Τίνας άλλους ; Και τίς λοιπόν έδεικνυεν ένδιαφέρον εις τον άπόντα ;

— Αν εκείνη ! έσκέφθη ο Ροβέρτος ώχριων εκ συγκινησεως. Θα την ειδεν ο Γώγος διαβαίνουσαν δια τής αυλής και θα την έπλησίασε δια να τής ειπή ότι με ειδη να εισέρχωμαι συνοδευόμενος παρ' ένός άγνώστου, εις το μέγαρον του κυρίου Βορισώφ.

Εκείνη δε άφου γνωρίζη ότι ο Ρώσσος αυτός έπροξένησε την δυστυχίαν μου θα έμάντευσε την αλήθειαν.

"Α ! εν την έμάντευε ! θα μ' έσυγχώρει, διότι δέν έπήγα σήμερα εις το δάσος τής Βουλώνης, θα ένοούσεν ότι συνελήφθη εις παγίδα και ότι μ' έκρατήσαν δια τής βίας.

Θ' άνθίστατο εις την θέλησιν του πατρός της, μέχρις ου ήθελα δυνηθη να τής εξηγήσω όποια κακή τύχη με καταδιώκει.

Οι όφθαλμοί του έλαμπον εκ χαράς. "Ηλπιζε δε ότι το παν δέν άπώλλετο.

Η λάμψις όμως αυτη τής έλπίδος άπεσβέσθη όγρήγορα.

— "Οχι, έψιθύρισεν, όχι . . . είμαι τρελός. Αν ή Άλίκη έγνωρίζεν ότι είμαι

αίχμαλωτος τοῦ κυρίου Βορισώφ, δὲν ἤθελε προστρέξει εἰς τοιαῦτα μέσα.

Ἦθελεν εἰπεῖ τὰ πάντα εἰς τὸν πατέρα της, καὶ θὰ τὸν παρεάξει νὰ παύσῃ τοιαύτην παρὰ καταδίωξις, τότε δὲ ὁ πατὴρ της θὰ ἐπετύγχανε τὴν ἐλευθερίαν μου παρὰ τοῦ συνταγματάρχου. Ὁ κύριος Δορξέρ ἀπεθάνεται τὰς σκοτεινὰς αὐτὰς δολοπλοκίας. Θέλει νὰ με ἀκούσῃ πρὶν ἢ με κταδικάσει.

Ἡ κόρη του δέ, ἡ ὁποία τὸν γνωρίζει τόσῳ καλά, ἤθελεν ἀπευθυνθῆ εἰς αὐτόν, ἀντὶ νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς ἕνα ὑπνῆρτην.

Ὅχι, δὲν ἐστειλεν αὐτὴ τὸν Γῶγον.

Καταβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἀβεβαιότητος ὁ Ροβέρτος, κατέπεσεν ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις ἀπελιστικὰς.

Εὗρισκεν ἠδὸν πικρὰν ν' ἀναπαριστᾷ πρὸ αὐτοῦ τὴν Ἀλίαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χοροῦ, καθ' ὃν τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἴσως ἢ Ἀλίαν ἤκουε τοὺς ψευδεῖς χαριεντισμοὺς τοῦ Βορισώφ καὶ ἐμειδία εἰς τὸν Ἰούλιον Βινιόρῳ.

— Ἄν με ἠγάπη, δὲν θὰ ἐπήγαιεν εἰς αὐτὸν τὸν χορόν, ἐσκέπτετο θλιβερώς. Ἄλλ' αἱ σκληραὶ αὐταὶ εἰκόνας ἀπεσβέννυντο κατὰ μικρόν. Τὰ ἐξηρηθισμένα νεύρα του καθυσύχασαν καὶ νύξ κατέλαθε τὸ πνεῦμά του.

Τῷ ἐφαίνετο γλυκὺ νὰ παραδοθῆ εἰς τὴν λήθην, τὴν ἐσχάτην παρηγορίαν τῶν δυστυχῶν.

Μετὰ τοσοῦτους δὲ συνεχεῖς κλονισμοὺς ἡ φύσις ἐπανελάμβανε τὰ δικαιώματά της.

Ὁ Ροβέρτος ἐπεθύμει νὰ κοιμηθῆ. Ἀπεξεδύθη καὶ κατεκλίθη ὅπου τῷ παρεσκεύασαν κοίτην αἱ ὑπνῆρται τοῦ συνταγματάρχου.

Καὶ διατί νὰ μείνῃ ἀγρυπνος; Ὁ Γῶγος ἔφυγε, καὶ ἂν ἡ χειρονομία του ἐξεδήλου, ὅτι ἤθελον ἔλθει εἰς βοήθειάν του, δὲν ἐσήμαινε βεβαίως τοῦτο ὅτι θὰ ἤρχοντο τὴν αὐτὴν νύκτα.

Ὁ Ροβέρτος ἐκοιμήθη βαθέως ὅπως ἀναλάβῃ δυνάμεις, καὶ ἅμα ἐξύπνησεν εἶδε τὸν ἥλιον φωτίζοντα τὰ παράθυρά του!

Οἱ ὑπνῆρται τοῦ συνταγματάρχου οὐδαμοῦ ἐφαίνοντο, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπεθύμει νὰ τὸν εὗρωσιν ἐν τῇ κλίνῃ ἔσπευσε νὰ ἐγερθῆ.

Εἶχε περατώσει τὴν κόμισίν του, ὅτε ἤνοιξεν ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ κύριος Βριάρης, μειδιῶν καὶ ἐξυρισμένος. Ἦτο ὅμως ἀπλοῦστερον ἐνδεδυμένος καὶ οὐδ' ἔφερε τὰς χρυσὰς διόπτρας καὶ τὸν λευκὸν λαίμοδόν του.

— Τί θέλετε; ἠρώτησεν ὁ κύριος δὲ Καρνοὲλ μὲ ὕφος ἐλάχιστα ἐνθαρρυντικόν.

— Κατ' ἀρχὰς νὰ ἐρωτήσω ἂν ἐκοιμήθητε καλά, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ αἰχμαλωτος ἐτήρει σιγὴν περιφρονητικὴν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ὁ κύριος Βριάρης προσέθηκεν:

— Ἐχει δὲ καὶ ἄλλον σκοπὸν ἢ ἐπισκεψίς μου. Ἦλθα νὰ σὰς ἀπαλλάξω τοῦ κόπου νὰ ἐρευνήσετε διὰ τὸ χρηματοφυλάκιόν σας.

Ὁ Ροβέρτος ἀνεμνήσθη αἴφνης ὅτι τῇ προτεραιᾷ ἀπεκδυόμενος, ἀφῆκεν εἰς τὸ

θυλάκιον τοῦ ἐπενδύτου του τὸ χαρτοφυλάκιόν του, εἰς δ' ἐμπεριείχοντο ὅλα τὰ ἔγγραφα καὶ ὅλη ἡ περιουσία του.

Ἐτεινε τὴν χεῖρα ἵνα λάβῃ τὸ ἐνδυμά του, ἀλλ' ὁ κύριος Βριάρης πάντοτε ἤρεμος καὶ χαριεῖς τῷ εἶπεν:

— Δὲν θὰ τὸ εὗρήτε. Δὲν εἶνε πλέον ἐκεῖ.

— Μοῦ τὸ ἐκλέψατε ὅταν ἐκοιμώμουν, ἀνέκραξεν ὁ κύριος δὲ Καρνοὲλ.

— Τὸ ἔλαβα ὡς παρακαταθήκην. Δὲν εἶνε λοιπὸν τὸ ἴδιον πρᾶγμα. Ἐπειδὴ θὰ σὰς τὸ δώσω ἅμα πρέπει, καὶ τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ σας. Θὰ τὸ λάβετε ἀνεπικρον τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἀποφασίσετε νὰ κάμετε ὅτι ὁ κύριός μου ἀπαιτεῖ ἀπὸ σας. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην θὰ λάβετε πεντήκοντα χιλιάδας φράγκα.

Ὁ συνταγματάρχης κύριος Βορισώφ δὲν σκοπεῖ νὰ τὰς οἰκειοποιηθῆ. Φοβεῖται ὅμως μήπως κάμετε κκὴν χρῆσιν αὐτῶν ἐνταῦθα, καὶ μ' ἐπεφόρτισεν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ τὰς φυλάξω, καθὼς καὶ μερικὰς ἐπιστολάς καὶ μίαν μεταξὺ τῶν ἄλλων, εἰς τὴν ὁποίαν κάποιος ἀνώνυμος σὰς στέλλει πεντήκοντα χιλιάδας φράγκα, τὰ ὅποια ἄλλοτε ὁ πατὴρ σας τὸν ἐδάνανε.

Ὁ Ροβέρτος ὠχρίασεν. Τὸ κτύπημα ἦτο σκληρόν καὶ τὸ ἠσθάνθη κατάκαρδα.

Δὲν ἐλυπεῖτο διὰ τὰ χρήματα. Τῇ προτεραιᾷ, μετὰ τὴν πρὸς τὸν δεσμοφύλακάν του συνομιλίαν, ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν νὰ τὰ ρίψῃ εἰς τὸ πῦρ διὰ νὰ καταστρέψῃ ἀπόδειξιν κληρονομίας κατ' αὐτοῦ φερομένην.

Καὶ δὲν τὰ ἐξηφάνισεν, ἐπειδὴ ἀπηχθάνετο νὰ ἐνεργήσῃ ὡς κλέπτης καταδικωμένος καὶ ρίπτων καθ' ὁδὸν τὰ κλοπιμικία.

Ἡ ἐπιστολὴ ὅμως ἐκείνη ἦτο ἡ δικαιολογία του. Ἐκείνη ὡμολόγει ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ προήρχετο ἀπὸ ὀφειλέτην τοῦ πατρὸς του. Καὶ νῦν ἀπὸ τοῦ συνταγματάρχου ἐζητοῦτο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μόνην ἀπόδειξιν, ἣν ὁ Ροβέρτος δὲ Καρνοὲλ ἐδύνατο νὰ προσκαλέσῃ εἰς ὑπεράσπισίν του.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὀργίλως, ὁ κύριος Βορισώφ διέταξε νὰ τοῦ πάγῃς τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτό, καὶ σὺ ὠφελήθης τοῦ ὕπνου μου διὰ νὰ τὸ πάρῃς. Ἐπρεπε νὰ τὸ περιμένω. Ἄλλως τε δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παραπονοῦμαι εἰς ἕνα ὑπνῆρτην. Ἄς ἔλθῃ ὁ κύριός σου νὰ τοῦ εἰπῶ τί σκέπτομαι περὶ τῆς νέας του ἀναιδείας καὶ αἰσχρότητος.

— Δὲν θὰ τὸν ἴδῃτε σήμερον, ἀπεκρίθη ὁ ἐπιστάτης ἀπλῶς. Ὑποφέρει ὀλίγον. Μὲ παρήγγειλεν ὅμως νὰ τεθῶ εἰς τὰς διαταγὰς σας καὶ ἅμα λάβετε ἀνάγκην με καλεῖτε. Τὸ μέγαρον ὀλόκληρον εἶνε εἰς τὰς διαταγὰς σας μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐξέλθετε. Ὁμολογήσατε καὶ αἱ θύραι τοῦ μεγάρου θ' ἀνοιχθῶσιν ἀμέσως.

Ὁ Ροβέρτος διὰ χειρονομίας τὸν ἀπέπεμψεν.

— Naί, θὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ, ἐσκέφθη ὁ

Ροβέρτος, ἐνῶ ὁ κύριος Βριάρης ἐξήρχετο ὀπισθοχωρῶν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ὑποστῶ τὰς αἰσχυρὰς προτάσεις, τὰς ὁποίας ὁ κύριος Βορισώφ θέλει νὰ μοῦ ἐπιβάλῃ.

Ἐπεταὶ συνέχεια.

Αἰσιόπος

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

[Συνέχεια]

Μετὰ μεσημβρίαν ἑορτῆς τινος — εἶχον παρέλθει δεκαπέντε - εἴκοσιν ἡμέραι, καθ' ἃς δὲν συνωμίλησεν πλέον πατὴρ καὶ υἱός, — ὁ Λέων ἐκάθητο παρὰ το κλειδοκύμβαλον ἐντὸς ἐσωτάτης αἰθούσης, καὶ ἐμουσοῦργει τεμάχιόν τι, ψάλλον συγχρόνως τὸ ἄσμα. Ἦτο τὸ «Stella confidente», ἡ ἀπλὴ ἀλλὰ συγκινητικωτάτη σύνθεσις, ἡ τόσῳ κοινὴ καὶ προσφιλέτης. Μὲ τὴν κομφὴν στολὴν τοῦ στρατιώτου ὁ Λέων ὑπενθύμιζε τὸν στρατιωτικὸν συνθέτην τοῦ τεμαχίου, μέλπων δὲ διὰ τῆς περιπαθοῦς φωνῆς καὶ ὑποκρούων τεχνικῶς τὰς μαγικὰς στροφὰς, ἐξέχυνε περὶ ἑαυτὸν ὅλην τὴν περιπάθειαν καὶ διηρμήνευε πιστῶς τὸ αἶσθημα, ὅπερ ἐνέκλειεν ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ποίησις. Ἡ τέχνη δὲν ἔχει ἐθνικότητα, καὶ ὁ Ἕλληνας στρατιώτης ἐξετέλει τὴν διαταγὴν τοῦ Ἰταλοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ἠκούσθησαν βήματα εἰς τὸν διάδρομον ἐλαφρὰ, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπεφάνη παρὰ τὴν θύραν ἡ σκυθρωπὴ μορφή τοῦ γέροντος Ροδίου. Τὸν εἶλκυσε τὸ μέλος. Ἔστη ἀκίνητος, κύπτων ρεμβός, ἐφ' ὅσον ἐξηκολούθει τὸ ἄσμα, καὶ ἀκροώμενος. Ἄμ' ὡς ἐτελείωσεν ὁ ἐρασιτέχνης, ἐπλησίασεν ὁ πατὴρ βραδέως, ἐστηρίχθη ὀρθιος παρὰ τὸ κλειδοκύμβαλον ἀπέναντι τοῦ καθημένου υἱοῦ του, καὶ, προσβλέψας αὐτὸν ἐπ' ὀλίγον, τῷ εἶπεν:

— Μοῦ ἤρесе πολὺ τὸ κομμάτι καὶ ἐδοκίμασα πολλὴν εὐχαρίστησιν· ἀλλὰ συγχρόνως μοῦ ἐγεννήθη μία σκέψις, τὴν ὁποίαν θὰ σου εἰπῶ. Ἀχ! δὲν εἰμποροῦσε ἄρα γὰρ ὁ θαυμασμός μου νὰ ἦνε ἀμιγῆς παντὸς ἄλλου αἰσθήματος; τὴν καθὼς καὶ πάντοτε, ἡ λύπη καταστρέφει τὴν χαρὰν... Ἄλλοι πατέρες εἶνε εὐτυχεῖς βλέποντες τὸ ἥμισυ μόνον τῶν προτερημάτων σου εἰς τοὺς υἱούς των, οἱ ὁποῖοι ὅμως δὲν ἔχουσι σπουδαῖα ἐλαττώματα· ἐγὼ, καὶ τα διπλάσια προτερήματα ἂν εἶχες, θὰ ἤμην πάλιν δυστυχὴς διὰ τὸ μέγα σου ἐλάττωμα. Ἔστω· εἶσαι κομψὸς καὶ χαριεῖς· ὀμιλεῖς λαμπρὰ, γράφεις καλλίτερα, παίζεις καὶ τραγωδεῖς ὡς καλλιτέχνης, ζωγραφίζεις καὶ χορεύεις ἐξαισία, ταῖς γλώσσαις τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων λαλεῖς· τὸ ἠξέυρω. Σοῦ λείπει ὅμως τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν, τὸ ἐξωραίζον ὅλα τὰ ἄλλα... δὲν ἔχεις ΑΓΑΠΗΝ. Ὡ! ἡ καρδία σου εἶνε νεκρά... δὲν ἀγαπᾷ κανένα... κανένα. Δὲν ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, διότι, εἰςέυρω, εἶσαι ἀθεοῦ· δὲν ἀγαπᾷ τὸ ὄνομά σου, διότι τὸ ἐκηλιδώσας διὰ τοῦ ἐγκλήματος πολ-

λάκις· δὲν ἀγαπᾶς τὴν μητέρα σου, διότι τὴν ἐφόνευες μὲ τὴν διαγωγὴν σου, διότι δὲν σέβεσαι τὴν μνήμην τῆς καὶ τὰς συμβουλὰς τῆς· δὲν ἀγαπᾶς τὸν πατέρα σου, διότι δὲν ἐκτελεῖς τὰς θελήσεις του· δὲν ἀγαπᾶς τὴν Βασιλικὴν—τὴν ὁποῖαν μοῦ εἶπες μίαν φορὰν ὅτι προτιμᾶς τοῦ Θεοῦ σου—διότι τὴν ἠτίμασες. Οὐδὲν καὶ οὐδένα ἀγαπᾶς· ἄνευ ἀγάπης καὶ σὺ εἶσαι ἀνωφελής, καὶ τοὺς περὶ σέ, τοὺς ἀγαπῶντάς σε, καθιστᾶς δυστυχεῖς. Ἄν ὄχι ἡ ἀγάπη, δὲν εἰξεύρω τί σε συνδέει, σέ, λογικὸν πλάσμα, μετὰ τῆς ζωῆς· μήπως τὰ κτηνώδη ἐνστικτὰ; μήπως αἱ μάταιαι ἀπολαύσεις τοῦ κόσμου; Στίλβεις, κροτεῖς, ἐπιδεικνύεσαι, βασιλεύεις· ἀλλὰ φεῦ! οὐδέποτε θὰ αἰσθανθῆς μίαν κἄν στιγμὴν οὐρανόου εὐδαιμονίας, ἓνα παλμὸν ἀύλου τρυφῆς! Ὁ Ἀπόστολος διὰ σέ, νομίζεις, ἔγραψε τὸ: χαλκὸς ἤχων καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον...

Ὁ Λέων ἀπορῶν διὰ τὴν μακρὰν ὀμιλίαν, τὴν ὁποῖαν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχε νᾶκούσῃ παρὰ τοῦ πατρὸς του, περιέμενε ἀνυπόμονος τὸ τέλος. Ἄλλ' ὅταν ἤκουσε τὸ ἀκίνδυνον καὶ ἀσήμαντον δι' αὐτὸν συμπέρασμα, ἐπίσπε πάλιν μειδιῶν ἐλαφρῶς τὰ ἐλεφάντινα πληκτὰ τοῦ ὀργάνου, καὶ, ὡσεὶ μυκτηρίζων καὶ περιφρονῶν τὰς παρατηρήσεις τοῦ πατρὸς του, ἐπανέλαβεν ἔτι ἄπαξ τὴν ἐπιφθόν:

Stella del nostro amore, addio!

Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Ρόδιος ἐδιδάσκετο ὅτι ὁ υἱὸς του δὲν ἔπρεπε ἀπὸ λόγια οὐδ' ἡ αὐθάδεια καὶ τὸ ἀτίθασσον τοῦ νέου τῷ ἦσαν ἄγνωστα. Ἄλλ' εἰς τὴν ἐσχάτην ἐκείνην ὕβριν, φλόξ ἐπορφύρωσε τὰς παρειάς του καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του ἔρρευσαν δάκρυα ὀργῆς. Ἐκμανθῆς ἔσυρεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος τὸν Λέοντα εἰς τὴν στοὰν τῆς πινακοθήκης καὶ τὸν ἐσταμάτησε πρὸ τῆς εἰκόνας τῆς μητρὸς του. Τρέμων ἐξέτεινε ἐπὶ τῆς νωπῆς ἐλαιογραφίας τὴν χεῖρα, καὶ ὠρκίσθη εἰς τὴν μνήμην τῆς πεφιλημένης νεκρᾶς ἐκδίκησιν φοβερὰν—ὅτι θὰ κάμῃ τὸν υἱὸν του νὰ δυστυχήσῃ, νὰ πεινάσῃ, νὰ ἐπειτήσῃ, ἂν δὲν θελήσῃ νὰ ἐργασθῇ, διότι εἶνε ἀνάξιος καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀγάπης καὶ φροντίδος.

Ὁ Λέων ἀνεκάγχασεν. Πλὴν τὸ θάρρος του ἦτο προσποιητὸν· ἐφοβήθη τὴν ἀγρίαν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου τοῦ πατρὸς του καὶ προαίσθησις ἀπαισία τῷ ὠμίλει ἐν πεποιθήσει περὶ τῆς πραγματοποίησως τῆς ἀπειλῆς. Ἄλλ' οὐτε πρὸ ταύτης ὑπεχώρει.

Παρήρηχετο ἐν τούτοις ὁ χρόνος, χωρὶς νὰ ἐπέληθῃ διακανόνισις τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ πένθους, ἡ Βασιλικὴ περιέμενε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, νὰ καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ Λέοντος ἡ ἐποχὴ τοῦ γάμου τῆς. Ἦτο πλέον καιρὸς· ὅλως διόλου περιττὸν ἐθεώρει ἡ κόρη νὰ παρατείνεται ἀσκόπως ἡ κατάστασις ἐκείνη καὶ νὰ μὲνῃ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον τὸ μέγαρον ἄνευ δεσποίνης. Ἐὰν εἶχε τὸ θάρρος θὰ προέτρεπε εἰς ἐ-

πιτάχουσιν τὸν Λέοντα, ἡ τοῦλάχιστον θὰ τὸν ἠρώτα περὶ τοῦ σκοποῦ του. Ἄλλὰ κατετρόμαξε καὶ ἀπήλπιξε τὴν νεανίδα ἡ ἐπαισθητὴ ψυχρότης καὶ τὸ ἀπότινος σπάνιον τῶν ἐπισκέψεων τοῦ ἔραστοῦ τῆς· κατόπιν τοῦ ἄλλοτε περιφρόντιδος ἔρωτος, ἡ Βασιλικὴ δὲν ἤξευρε τί νὰ ὑποθέσῃ· ὁσάκις παρεπονεῖτο εἰς τὸν Λέοντα, ὁ νέος ἐπροφασίζετο στρατιωτικὰς ἀσχολίας, ἡ μελέτας, ἡ ἀδιαθεσίαν. Μίαν φορὰν, ἐρωτήσασα τὴν κυρίαν Δυθάλ περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ μνηστῆρός τῆς, ἔλαβε τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν: «Ὁ ἔρωσ, παιδί μου, δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἔχη τὴν ἰδίαν πάντοτε θερμότητα· ὁμοιάζει μὲ τὴ φωτιὰ· βαθμηδὸν σβύνει, ἂν δὲν ἔχῃς ξύλα νὰ ρίπτῃς καὶ νὰ τὴν ἀνανεώνῃς.»

— Ἄχ! καὶ πῶς νὰ κάμω νὰ διατηρήσω αὐτὴ τὴ φωτιὰ! ἠρώτησεν ἡ Βασιλικὴ.

— Πάει πειρὰ! μοῦ φαίνεται... ὅτι ἔρριψες διὰ μίας ὕσα ξύλα εἶχες... τὴν δὲν ἔχεις νὰ κάμῃς παρὰ νὰ περιμένῃς ἡσυχὰ νὰ σβυθῇ.

Ἡ νεανὶς δὲν ἐνόησε τὸ πνεῦμα τῆς παιδαγωγοῦ. Πλὴν ἀνήσυχος ἐξ ὅλων τούτων, κατῴρθωσεν νὰ ἐρωτήσῃ μίαν ἡμέραν τὸν Λέοντα περὶ τοῦ γάμου. Ἐφερε τὸ ζήτημα πλαγίως, ἀορίστως, ἀφελῶς, δειχθεῖσα ἀνωτέρα ἑαυτῆς τὴν τέχνην, δῆθεν ὅτι τὴν ἠρώτησεν ὁ πατὴρ τῆς καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ τῷ εἶπῃ. Καὶ ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν ταύτην:

— Καυμένη Βασιλικὴ! τί θέλεις τώρα γάμους καὶ κολοκῦθα! ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα εἶνε μάταια καὶ ἀνόητα· ὁ ἔρωσ μόνον εἶνε αἰώνιος καὶ ἀληθινός. Δὲν εἶνε καλλίτερα ἄρα γε νὰ μείνωμεν ὅπως εἴμεθα; Τί σοῦ λείπει, ἢ τί περισσότερον θὰ ἀπολαύσῃς ἂν σε στεφανωθῶ; Τὸ στεφάνι διὰ τόσον εὐτυχεῖς ἔραστὰς, ὅπως εἴμεθα ἡμεῖς, ὁμοιάζει μὲ τὸν ἀκάνθινον στέφανον τοῦ μαρτυρίου· πολὺ γρήγορα θὰ ματώσῃ τὰ μέτωπά μας.

Ἦτο κεραυνός. Ἡ λάμψις του ἐφώτισε καὶ κατέδειξε τὴν ἀβυσσον, ἣτις ἔχαινε ἐνώπιον τῆς δυστυχοῦς κόρης, καὶ ὁ κλόνος του παρέλυσεν τὰς δυνάμεις τῆς. Τὴν κατέλαβε μακρὰ ἀφοσία· ἀμήχανος εἰς ἀπάντησιν, ἀνίκανος εἰς ἀντίρρησην, ἀδύνατος δι' ὀργὴν ἢ δάκρυα, ἔβλεπε τὸν ἔραστὴν τῆς ὠχρὰ, ὡσεὶ ἀπολιθωθεῖσα. Ἐκεῖνος δὲν περιέμενε τὴν θανατηφόρον ταύτην ἐντύπωσιν· δὲν ἐπίστευεν ὅτι, ὅπως αἱ ἄλλαι ἐρωμέναι τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἀφελὴς Βασιλικὴ θὰ εἶχεν ἐστραμμένην τόσῳ πολὺ τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὸν γάμον. Τὸν ἔρωτά τῆς ἐνόμιζεν ἀμιγῆ παντὸς ἐγωῖσμοῦ, φιλοδοξίας, ἢ συμφέροντος. Ἡ ἀπαίτησις τῆς ἐρωμένης του σχεδὸν τὸν παρώργισε, ἀντὶ νὰ τὸν συγκινήσῃ. Πῶς; αἱ θυγαῖς ὅσας ὑπέστη χάριν αὐτῆς, δὲν ἤρουν νὰ πληρώσωσι τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν ὁποῖαν τῷ παρέσχε, καὶ εἰς ὄνομα μόνον, εἰς μίαν τελετήν, εἰς ἓν μέγαρον, ἀπέβλεπεν ὁ ἔρωσ, ὁ τόσον ἀγνός καὶ ἀδολος; Ἡθέλησε νὰ δοκιμάσῃ, καὶ λαβόμενος τῆς χειρὸς τῆς, εἶπε μὲ ὕφος γλυκὺ: — Διατί ἐταράχθης ἔτσι, Βασιλικὴ

μου; τί σου εἶπα; δὲν μοῦ φαίνεται νὰ ἤκουσες κανένα κακό... Πές μου τὴν ἀλήθειαν, μ' ἀγαπᾶς;

Ἡ ἀφοσία ἐλύθη.

— ὦ, ναί! εἶπε στραφεῖσα ἡ νεανὶς, μετ' ἀβιάστου τρυφερότητος.

— Καλὰ· ἀφ' οὗ μ' ἀγαπᾶς, ἀφ' οὗ σ' ἀγαπῶ, ἀφ' οὗ μαζί μου εἶσαι εὐτυχῆς, ἀφ' οὗ ἐδῶ μέσα ἔχῃς ὅλας σου τὰς ἀπολαύσεις, δὲν ἐνοῶ πρὸς τί ζῆτεῖς γάμους καὶ λύπας καὶ φροντίδας. Ἄρα γε σκέπτεσαι ὑπὲρ ἐμοῦ ἢ ὑπὲρ σοῦ, ὅταν θέλῃς ν' ἀποχαιρετίσωμεν τὴν εὐτυχῆ αὐτὴν ζωὴν.

— Σκέπτομαι καὶ ὑπὲρ τῶν δύο μας, Λέον!

— Σοῦ πιστεύω· ἀλλὰ δὲν μοῦ λέγεις, εἰς τί θὰ ὠφελήσῃ ἐμέ, παραδειγματὸς χάριν, ὁ γάμος μας; ἐλογάζεσαι ποτέ;

— Θεέ μου! πῶς μεταβάλλεις γρήγορα σκέψεις! ἄλλην φορὰν δὲν ἦτο τὸ ὄνειρόν σου, ὁ πόθος σου, νὰ γίνω σύζυγός σου, νὰ ζήσωμεν μαζί, νὰ μου δώσῃς τὸ ὄνομά σου, νὰ σου δώσω τὴν ὑπαρξίν μου ὅλην; Αὐτὸ δὲν ὑπεσχέθης εἰς τοὺς γονεῖς μου, αὐτὸ δὲν ἐζήτησες μὲ ἐπιμονὴν ἀπὸ τοὺς γονεῖς σου, δι' αὐτὸ δὲν με ἀνύψωσες, μὲ τον πλοῦτον καὶ μὲ τὴν ἀνάπτυξιν, ἐμέ, μίαν ἀπλὴν χωρικήν; .. Καὶ πῶς, δὲν θα νυμφευθῆς; .. δὲν θ' ἀποκτήσῃς οἰκογένειαν; .. θάφῃς ἐρημον τὸ σπιτί σου, ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ἡ μητέρα; δὲν θα παρηγορήσῃς τὸν πατέρα; ..

— Αὐτὴ θὰ ἦνε ἡ ἐκ τοῦ γάμου ὠφελία μου; Καλὰ μάθε ὅμως, Βασιλικὴ, ὅτι ἔγεινα πλέον πτωχός· αὐτὰ εἶνε ἀπολαύσεις μόνον διὰ τοὺς πλουσίους. Οἱ πτωχοὶ ὅταν θὰ νυμφευθοῦν φροντίζουν καὶ διὰ προίκα... Ἡ οἰκογένεια, ἡ ὁποῖα φέρει μέγα ὄνομα καὶ ἔχει ἀξιώσεις, θέλει ἔξοδα πολλὰ διὰ νὰ ζήσῃ... Ἀφῆσέ τα αὐτὰ τώρα· εἶσαι ἀκόμη μικρὴ, Βασιλικὴ μου, διὰ νὰ τα ἐνοήσῃς... μόνον πές μου, σὺ τοῦλάχιστον τί θα ὠφελήθῃς ἀπὸ τὸν γάμον;

— Ἐγώ; καὶ τί ὠφελείται ἐκεῖνος τοῦ ὁποῖου πραγματοποιοῦνται τὰ ὠραιότερα ὄνειρα; μ' ἐρωτᾶς ἀληθινὰ τί θα ὠφελήθῃ ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν μου; ῥώτησε ὅλα τὰ κορίτσια τῶν Ἀθηνῶν, τὰ ὅποια μοῦ ἐλεγεσ ἄλλην φορὰν ὅτι ζηλεύουν τὴν τύχην μου, καὶ θὰ σου ἀποκριθοῦν... Παρήκουσα τοὺς εὐεργέτας μου, ἐγκατέλειψα τοὺς γονεῖς μου, ζῶ μακρὰν τῆς πατρίδος μου, ἐκόπικα τόσον νὰ φανῶ ἀξία τῆς καλωσύνης σου, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ γίνω σύζυγός σου. Ἐὰν ἤθελες νὰ μείνω διὰ παντὸς ἐρωμένη σου, δὲν θα ἔκχαινες τόσα δι' ἐμέ... Ἄχ, πρέπει λοιπὸν νὰ προθάνω ἀπὸ τὴν λύπην μου ἐδῶ μέσα, καὶ ἄλλη νὰ κατοικήσῃ τὸ σπιτί σας, ἄλλη νὰ γίνῃ εὐτυχῆς σύζυγός σου; .. Θεέ μου! δὲν σέβεσαι τοῦλάχιστον τὸν πατέρα σου, ὁ ὁποῖος πολλὰς φορὰς μ' ἐδειξεν εἰς τὸ πλευρόν του, ὡς τὴν μέλλουσαν θυγατέρα του;

— Εὐγε, παιδί μου, εὐγε! ἀπήντησεν ὁ Λέων ἐκπληκτὸς ἐξ ὅσων ἤκουε· ποιὸς σοῦ τα εἶπεν αὐτὰ; αἰ; μήπως ἔμαθες ἀπ-

